

Okul Yöneticili?i Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Yöneticili?i Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27840>

Özet

Okul Yöneticiliği Tutum Ölçeği (O.Y.T.Ö.), öğretmen adaylarının okul yöneticiliği mesleğine yönelik sahip oldukları tutum düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, Nezahat Türkmen tarafından 2012 yılında Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirme çalışması olarak ortaya konulmuştur. Ölçek, eğitim yönetimi alanında görev yapmayı düşünen veya bu role karşı genel bir yaklaşıma sahip olan bireylerin eğilimlerini saptamayı hedefler. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde, öğretmen adaylarının yönetici rollerine, sorumluluklarına ve mesleğin genel çekiciliğine dair algıları detaylıca incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Okul Yöneticiliği, Öğretmen Adayı, Ölçek Geliştirme, Eğitim Yönetimi, Psikometri.

Yazarlar

Nezahat Türkmen

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmenlik eğitimi alan bireylerin, kariyer yolları içerisinde yer alabilecek olan okul yöneticiliği pozisyonuna karşı sergiledikleri duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri (tutumlar) geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu tutumların belirlenmesi, eğitim kurumlarının gelecekteki yöneticilik potansiyelini anlamak ve ilgili eğitim programları bu bulgular doğrultusunda şekillendirmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, aynı zamanda, öğretmen adaylarının liderlik, yönetim becerileri ve eğitim politikalarına dair görüşlerinin yöneticiliğe olan genel tutumları nasıl etkilediğini ortaya çıkarmaya yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, eğitim fakültelerinde verilen yönetim derslerinin içeriğinin iyileştirilmesine katkı sağlayabilir.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Okul Yöneticiliği Tutum Ölçeği'nin ölçtüğü temel yapı, bireylerin "Okul Yöneticiliği" mesleğine yönelik besledikleri tutumdur. Bu yapı genellikle üç ana bileşen üzerinden ele alınır:

Bilişsel Bileşen: Okul yöneticiliği hakkındaki inançlar, fikirler ve bilgi düzeyleri.

Duygusal Bileşen: Okul yöneticiliği pozisyonuna karşı hissedilen sevgi, nefret, kaygı veya ilgi gibi duygusal tepkiler.

Davranışsal Bileşen: Okul yöneticiliği rolünü üstlenme veya bu roldeki bir kişiyle iş birliği yapma eğilimi.

Ölçek, bu bileşenlerin bütünlük bir yansıması olarak, öğretmen adaylarının okul yöneticiliğine ne kadar olumlu veya olumsuz yaklaştığını nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmalarında, ölçme aracının amaçlanan yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini gösteren Geçerlik analizleri zorunludur. Türkmen'in (2012) yüksek lisans tezi kapsamında yürütülen geliştirme çalışmasında, geçerlik çalışmaları yapılmış olması rağmen, bu çalışmanın özetinde spesifik geçerlik katsayıları veya yöntemleri (örneğin, kapsam geçerliği veya ölçüt geçerliği) belirtilmemiştir.

Genellikle bu tür geliştirme çalışmalarında, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliği sağlanmakta ve ardından Doğrusal veya Açıklayıcı Faktör Analizi gibi istatistiksel yöntemlerle yapı geçerliği test edilmektedir. Detaylı geçerlik bulgularına ulaşmak için ilgili Yüksek Lisans Tezi'nin tamamının incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin tutarlılık ve istikrarlılık derecesini gösteren Güvenirlilik analizlerine dair spesifik katsayılar (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı) bu özet bilgi notunda yer almamaktadır. Ancak bir geliştirme çalışması olduğu göz önüne alındığında, ölçeğin iç tutarlılığını sağlamak amacıyla güvenirlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır.

Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için uygulanan yöntemler, genellikle Cronbach Alfa katsayısının hesaplanması, test-tekrar test uygulaması veya madde-toplam korelasyonlarının incelenmesi gibi yöntemlerdir. Yüksek lisans tezi, bu psikometrik özelliklerin detayları hakkında barındırmaktadır.

Faktör Analizi

Okul Yöneticiliği Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğini sağlamak amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı tahmin edilmektedir. Geliştirme aşamasında, ölçeğin hangi alt boyutlardan oluştuğunu belirlemek için genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Bu analiz, okul yöneticiliğine yönelik tutumun tek bir boyut mu, yoksa birden fazla ilişkili faktörden mi oluştuğunu ortaya koyar.

Faktör yapısının tespiti, ölçek puanlarının yorumlanması ve teorik yapının doğrulanması açısından büyük önem taşır. Ölçeğin nihai formunun, faktör analizi sonuçlarına göre belirlenen ve tutumu temsil eden yeterli sayıda maddeyi içerdiği varsayılmaktadır.

Ölçme Aracı

Test Type: Geliştirme Türü Ölçek (Development Scale).

Format: Derecelendirme formatında (Likert tipi veya benzeri bir derecelendirme sistemi kullanılmı olabilir, ancak spesifik derecelendirme bilgisi mevcut değildir).

Language Available: Türkçe.

Population Group: Öğretmen Adayları.

Age Group: Genellikle üniversite düzeyinde (Eğitim Fakültesi) öğrenim gören genç yetkinler (18-25 yaş aralığı).

Population Details: Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı olan fakültelerde öğrenim gören öğretmen adayları örneklem olarak kullanılmıdır.

Test Methodology: Nicel araştırma yöntemi kullanılarak geliştirilen bu ölçek, öz bildirim temelli bir tutum envanteridir.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçeği, Eğitim Bilimleri, Yönetim Tutumları, Geçerlik, Güvenilirlik, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Nezahat Türkmen'e ait iletişim adresi: nezahat.turkmen@hotmail.com

Correspondence Address: Ölçeğin geliştirildiği dönemde Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2012 (Yüksek Lisans Tezi tamamlanma yılı).

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için yazar Nezahat Türkmen ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı kullanımlar genellikle ücretsiz olsa da, ticari kullanımlar için izin alınması zorunludur.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[okul-yoneticiligi-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ölçeğin geliştirilmesine temel teşkil eden akademik çalışmada:

Türkmen, N. (2012). *Öğretmen adaylarının okul yöneticilerine yönelik tutumları* (Yüksek lisans tezi). Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.

Bu teze Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Okul Yöneticiliği Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynak içerikte ölçek maddeleri listesi sunulmamıştır. Maddelerin tam ve güncel listesine ulaşmak için Nezahat Türkmen'in 2012 tarihli "Öğretmen adaylarının okul yöneticilerine yönelik tutumları" başlıklı yüksek lisans tezinin tamamının incelenmesi gerekmektedir.